

EXPERTENPANEL: Hoe kiest u de juiste versnellingsbak voor uw bus of autocar?

Handgeschakelde, sequentiële of automatische versnellingsbak

Een handgeschakelde, een sequentiële of een al dan niet intelligente automatische versnellingsbak kies je **in functie van de opdrachten die je met de bus of de autocar wil uitvoeren**. De keuze is inherent aan de opleiding van chauffeurs, technici en onderhoudsmateriaal.

Een **handgeschakelde versnellingsbak** is zeker en veilig en laat toe om meer nauwgezet te manoeuvreren. Bij een **sequentiële of automatische versnellingsbak** komen elektronica en computerprogramma's kijken. Zij handelen autonoom, corrigeren eventuele fouten maar reageren iets trager. Fracties van seconden die ongewild kunnen leiden tot een incident. Bovendien moeten die programma's juist worden afgesteld in functie van de opdrachten waarvoor het voertuig wordt ingezet en het gewenste rijcomfort.

Dit e-zine brengt een artikelenreeks waarin een expertenpanel – samengesteld uit vijf FCBO-instructeurs – hun visie geven op onderwerpen die leven bij bus- en autocarchauffeurs.

Welke versnellingsbak voor welk gebruik?

Er moet een **perfect huwelijk zijn tussen het motorvermogen en de versnellingsbak**, die aangepast moet zijn aan het gebruik van het voertuig. Wie rijdt in een drukke stadsomgeving met veel files en haltes, en voortdurend moet remmen en accelereren, is wellicht beter af met een automaat dan met een sequentieel of manueel geschakelde versnellingsbak.

Feit is dat niet altijd het juiste voertuig met het juiste motorvermogen en de juiste versnellingsbak wordt gekozen voor de ritten die men ermee wil rijden. **Dat houdt in dat je een specifieke bus niet voor alle opdrachten kan inzetten**. Een typische stads- of schoolbus

die kreunend tegen 82 km/u op de autoweg rijdt, is echt niet veilig. Met een autocar die werd aangekocht om uitsluitend op het vlakke platteland te rijden, moet je niet naar Cap Gris Nez, de Ardennen of de Alpen trekken.

Opleiden is essentieel

Wanneer chauffeurs de manuele versnellingsbak foutief gebruiken en die al snel vervangen moet worden, weegt de goedkopere aankoopprijs niet op tegen die van de iets duurdere automaat. **Een sequentiële schakeling lijkt ideaal** omdat de chauffeur de controle over de versnellingsbak kan behouden **op voorwaarde dat hij die correct gebruikt**.

Volledigheidshalve dient erop gewezen dat hedendaagse, intelligente, automatische **versnellingsbakken veel performanter zijn dan de automaten van weleer**. Het expertenpanel beklemtoont dat een degelijke opleiding rond het correct gebruik van de versnellingsbak essentieel is voor chauffeurs én onderhoudstechnici. Het tekort aan opleiding verklaart soms dat een chauffeur perfect met een autocar kan rijden terwijl zijn collega sakkert op de versnellingsbak.

Evolueren naar automaat

Nu al is duidelijk dat de manuele versnellingsbak verdwijnt en dat er wordt ingezet op automatisch schakelen. Sequentiële versnellingsbakken zijn alsnog betekenisvol in autocars.

Naarmate de automaat alomtegenwoordig wordt, moeten chauffeurs zich voldoende realiseren dat zij die moeten aansturen met hun rechtervoet, namelijk door het tijdig en gedoseerd induwen of lossen van het gaspedaal. **In hybride bussen zijn manuele versnellingsbakken uitgesloten, in elektrische bussen is er zelfs geen versnellingsbak meer**. Wanneer ook autocars op langere afstand elektrisch worden aangedreven, lijkt de rol van de versnellingsbak zelfs helemaal voltooid verleden tijd te worden.

CONCLUSIE VAN DE EXPERTEN

Het motorvermogen en de versnellingsbak van een voertuig dienen te passen bij het type ritten dat men met dat voertuig wilt uitvoeren. De kennis over de versnellingsbakken is essentieel voor chauffeurs en onderhoudstechnici. Het is afwachten of versnellingsbakken in de toekomst nog een rol zullen spelen.